משנה · אחרונים · הון עשיר · סדר מועד

הון עשיר על משנה מועד קטן

רבי עמנואל חי ריקי

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

הון עשיר על משנה מועד קטן

רבי עמנואל חי ריקי

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/הון-עשיר-על-משנה-מועד-קטן/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
משנה א 4
משנה ה 10
משנה ו 10
משנה ז 10
משנה ט 10
משנה י 11
פרק ב 11
משנה ב 11
פרק ג 11
משנה א 11
משנה ב 11
משנה ד 12
משנה ז 12
משנה ח 12

פרק א

משנה א

מועד קטן

מועד קטן יש בה ג' פרקים כנגד ג' רגלים, ואע"ג דחג השבועות אין לו מועד קטן, מ"מ לרמוז דיש לו תשלומין כל שבעה (עי' חגיגה יז.) דומיא דאחריני דיש בהם מועד קטן, נשנה פרק אחד גם כנגדו, ואע"ג דשמיני עצרת נמי יש לו תשלומין מ"מ הרי הוא בכלל חג הסוכות, דשלש רגלים כתיב שהרביעי הנה הוא כגוף אחד עם השלישי, וליודע סודו ברור כי ג' עדרי צאן רובצים עליו ככתוב, אשר כנגדם ג"כ יהיו שלשה פרקים אלו:

במועד. הנה התי"ט הזכיר הכא המחלוקת שיש בין הפוסקים, אם המלאכה האסורה בחול המועד היא דאורייתא או מדרבנן, ומכותלי ביתו ניכר דאף הוא מסכים עם הסוברים שהוא מדרבנן שהרי הזכירם כלם באמת, מה שלא עשה כן בחולקים דלא הזכיר כי אם הבית יוסף, אע"ג דלאו יחידאה הוא כי מגדולי הפוסקים הכי סלה"ו כמו שהזכירם בשמם בחבורו בראש (הלכות) חול המועד (טאו"ח תקל), מלבד הפוסקים אחרים מהראשונים ואחרונים שלא הזכירם שגם הם מסכימים לדעת הבית יוסף. והנה התי"ט אגב שטפיה בסברא זו ואגב חריפותיה, בלע קצת לשון הברייתא שהביא לאיסור מלאכה דחול המועד, על כי לא העתיקה מהש"ס דחגיגה אלא מלשון רש"י דמכלתין, אבל לפי מה שאכתוב לקמן יראה הרואה כי מה שבלע הוא נותן טעם לפגם לסברתו ז"ל, ומטוניה ממש אוכיחנו, והוא דהעתיק בסוף הברייתא הא לא מסרן הכתוב אלא לחכמים איזו מלאכה אסורה ואיזו מלאכה מותרת, והשמיט תחילת הלשון והוא איזה יום אסור ואיזה יום מותר, דהכי העתיקה התוספות דהכא (ב. ד"ה משקין) הא לא מסרן וכו' איזה יום וכו' איזו מלאכה וכו', והכי היא שנויה בחגיגה דף י"ח ע"א, ושם פי' רש"י ז"ל הא לא מסרן הכתוב אלא לחכמים, כלומר מאחר שאמר לך הכתוב שהם עצורים ממלאכה ולא בכלן, ולא פירט איזו היא המותרת ואיזו היא אסורה, דע וראה שלא מסרן אלא לחכמים היודעים להבין על איזו להטיל ההיתר ועל אי זו להטיל האיסור, והם יאמרו אי זה הוא י"ט על פי קדוש הראיה ואסור בכל מלאכה, ואיזהו חולו של מועד שאינו אסור בכל מלאכה, ועל חולו של מועד יגידו לך איזו מלאכה אסורה דבר שאינו אבד, ואיזו מלאכה מותרת דבר האבד, עכ"ל:

ועתה נעלה ונבואה אל ההרים הגבוהים בעלי התוספות, אשר מימיהם שתו כל הסוברים

דמלאכת חול המועד דרבנן, ושכל הראיות הנזכרות והמפורשות בקרא שהובאו בש"ס בכמה מקומות אמרו דאסמכתא בעלמא הם, כמו שפירשו בחגיגה דף הנ"ל (ד"ה חולו של מועד), ואפילו הראיה המפורשת בש"ס בריש (פ"ק) [פ"ב] דמ"ק, דגרסינן התם רב אשי אמר לא מבעיא קאמר, לא מבעיא בימי אבלו דמרבנן הוא ושרי, אלא אפילו במועד דאיסור מלאכה דאורייתא, במקום פסידא שרו רבנן, ע"כ. רצו לדוחקה ולפרשה ע"פ דרכם ז"ל דאיסור מלאכת חול המועד דרבנן הוא:

והנה כפי הנראה מדבריהם ז"ל בנו בית זה על ארבעה יסודות ואלו הם, דהיכן מצינו דאיסורא דאורייתא יהיה מקצתו אסור ומקצתו מותר. הב' דתנן במסכת מגילה (פ"ד מ"ב) כל יום שיש בו מוסף ואינו יום טוב, וזה הוא חולו של מועד ור"ח, הרי כי הוציא חולו של מועד מכלל י"ט. והג' דכלל חולו של מועד בהדי ר"ח דאין איסור מלאכה בו אלא משום מנהג, כדאיתא בירושלמי (תענית פ"א ה"ו). והד' והיא הראיה היותר חזקה, היא מדאמרינן בירושלמי (פ"ב ה"ג ט.) אמר ר' אבא בר ממל אילו היה לי מי שימנה עמי, התרתי בשר בכור להשקל בליטרא, [כלום אסרו בשר בכור להשקל בליטרא] אלא כדי שיהיו מוכרין אותו בזול, והם מערימין עליו ומוכרין אותו ביוקר, כלום אסרו לעשות מלאכה בחולו של מועד אלא כדי שיהיו אוכלין ושותין ויגעין בתורה, ואינון אכלין ושתין ופחזין, ע"כ. דמזה משמע דאיסורו והיתרו ברבנן תלוי:

אבל לעד"נ כי יש להשיב להם על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון, כי על מה שהקשו היכן מצינו איסור דאורייתא דיהיה מקצתו אסור ומקצתו מותר, אין אנו מוכרחים למצוא לזה חבר כי כמה חדושים חדשה תורה מגזרת הכתוב, והכא נמי כך גזר הכתוב ותלה איסורו במה שנראה לעיני החכמים, כמו קביעת המועדים שאחר שהם קבעו על פי חשבונם ודחייתם אפילו מוטעים אפילו שוגגים איזה יום יהיה י"ט, כל המלאכות האסורות בו הנה הם אסורים דאורייתא, ואם הם היו דוחים אותו יום על פי דרכם מלקבעו י"ט, הרי כל המלאכות הם מותרות בו, וכה"ג בחול המועד התורה נתנה רשות לחכמים שיקבעו הם המלאכות הנראים להם לאסרם, ואחר שחילקו אותם ואמרו אלו אסורות ואלו מותרות הנה אותם האסורות הם אסורות מדאורייתא, ועוד בי"ט עצמו מצינו איסור דאורייתא חציו אסור וחציו מותר, דההבערה שלא לצורך כלל אסורה ולצורך קצת מותרות, וכה"ג בחול המועד לצורך המועד שרי שלא לצורך אסירא, וכן בי"ט כל המלאכה שהיה יכול לעשותה מעי"ט ולא היתה נפסדת אפי' בדברי אוכל נפש אסירא לעשותה בי"ט, וכל שהיה דבר האבד אם היה עושה אותה בערב י"ט שרי לעשותה בי"ט, וכה"ג בחול המועד מלאכת דבר האבד שרי והבלתי אבד אסור, וכל

ההיתרות דחול המועד הם מושרשים באלו השני כללים של צורך המועד ודבר האבד כשנדקדק בהם, או דאסירי מחמת טרחא יתירה אשר כיוצא בזה אסיר בי"ט בקצת מלאכות:

ועל מה שהקשו ממגילה דמדהוציא התנא חול המועד מכלל י"ט, ש"מ דאין האיסור מלאכה בו מדאורייתא כמו י"ט אלא מדרבנן. לא ידענא מאי קושיא או הכרח הוא זה, דאף אם המלאכה האסורה בו היא מדאורייתא, מ"מ לגבי י"ט לא מקרי הוא י"ט, להיות דאין כל המלאכות אסורות בו כמו בי"ט. ועוד דבע"כ הוצרך התנא להשתמש בלשון זה שאינו י"ט, דה"ג במסקנא דש"ס דהתם (מגילה כב:) ואלא קשיא זה הכלל, לא לאתויי ראש חדש ומועד, הא בהדיא קתני לה בראשי חדשים ובמועד קורין ארבעה, סימנא בעלמא יהיב, דלא תימא י"ט וחולו של מועד כי הדדי נינהו, אלא נקוט האי כללא בידך, כל דטפי ליה מלתא מחבריה טפי ליה גברא יתירא, ע"כ:

והנה עדיין לשון זה צריך ביאור, דאיך ס"ד דתנא דנטעה לומר דחול המועד וי"ט כי הדדי נינהו, עד דהוצרך להאריך מפני זה בזה הכלל ולומר כל יום שיש בו מוסף ואינו יום טוב קורין ארבעה, הלא בפירוש קאמר ברישא דבחש"מ קורין ארבעה ובזה הכלל קאמר בפירוש בי"ט חמשה, אלא ודאי ה"פ כי רצה התנא ליתן סימן על הימים האלו בזה הכלל וסימנא מלתא היא, ואשר יזכור זה הסימן ולא נתן דעתו על הרישא, אם לא היה מפרש התנא בו פעם אחרת חשה"מ מה דינו והיה מתחיל הכלל מי"ט, הייתי טועה לומר דחול המועד נמי בכלל י"ט הוא וקורין חמשה, ולכן הוצרך להזכיר הכלל מחש"מ ואילך באמרו כל יום שיש בו מוסף ואינו י"ט, ואי הוה קאמר כל יום שיש בו מוסף ולא הוה מוסיף ואינו י"ט עדיין לא יצאנו מידי חשש זה, דהיית מפרש כל יום שיש בו מוסף אר"ח, ושיום טוב כולל אף חולו של מועד ושקורין בו חמשה כמו בי"ט, אבל בתוספת דבורו שאמר ואינו י"ט הורה לנו שביום שיש לו ערך עם י"ט מדבר, ואין זה אלא חולו של מועד כי ראש חדש רחוק הוא בערכו מי"ט, ולא ה"לל בעדו אלא כל יום שיש בו מוסף והוא חול:

ובדרך הזה יתורץ ההכרח השלישי, שהכריחו דחולו של מועד הוא מדרבנן מדנכלל בזה הכלל בהדי ראש חדש דאין איסור מלאכה בו אלא מטעם מנהגא, שהרי אינו כן דלא חש התנא אלא אחולו של מועד דאיכא למטעי כמפורש בש"ס, והא דאמרינן בש"ס ראש חדש ומועד לאו דווקא הוא אלא אגב נקט ליה, דבר"ח לא קאמר הש"ס דאיכא למטעי ביה דיצטרך להזכירו בזה הכלל, דמידידעינן דבחול ביום שאין בו מוסף שלשה ובחול המועד ארבעה, ממילא הייתי אומר דר"ח הוא כחול המועד שהרי הוא עודף על

חול במוסף שהוא דבר חשוב ואינו עודף על חה"מ, והואיל וליכא למטעי ביה למה לו לחוש עליו בזה הכלל, אי משום סימנא לבד היה לו להתחיל מיום שאין בו מוסף דקורין שלשה ולמה לו להתחיל מראש חדש, אלא ודאי דלא חש ליתן סימן אלא על מאי דאיכא למטעי ביה והיינו חולו של מועד ומשום הכי התחיל הזה הכלל בו דווקא, ור"ח מעצמו נכלל בו מהטעם שאמרנו אבל התנא לא נחית כלל לאשמועינן דינו:

או איכא למימר דלכתחילה נקט התנא לשון זה הכלל בענין שיכלול חול המועד ור"ח כאחד, לאשמועינן דטעם העדפתם על שאר הימים הוא שוה לשניהם דהיינו בקרבן מוסף, דלא תימא דהוי מטעם איסור מלאכה ותשאל למה לא עדיף מהאי טעמא חול המועד על ר"ח, דהא ר"ח איסור מלאכה בו מנהגא בעלמא הוא כדאמרן וחול המועד לפחות איסורא דרבנן דיש לו עיקר מן התורה הוא, אבל מאחר שתלינו טעם ההעדפה בקרבן מוסף, לא שייך לשאול למה לא עדיף עליו כמו שעדיף י"ט מחול המועד מטעם זה דאסור בו כל מלאכה משא"כ בחול המועד כדאיתא בש"ס:

ועוד יש להקשות על פי דרכם, דאי איתא דלהיות כלולים ר"ח וחול המועד כאחד הוא ראיה שחול המועד דרבנן, יש להוכיח הפך זה מטעם זה ממש מהברייתא (חגיגה יח.) שהזכרתי לעיל שהביא התי"ט וקיצר בה, שהרי כל מגמת הש"ס דהתם הוא לאשמועינן דחול המועד אסור במלאכה, דהכי אמרינן התם מכלל דתרויהו סלה"ו דחולו של מועד אסור בעשיית מלאכה, מנה"מ דת"ר את חג המצות תשמר שבעת ימים. לימד על חול המועד שאסור בעשית מלאכה דברי ר' ישעיה, ר' יונתן אומר אינו צריך ק"ו וכו', תניא אידך כל מלאכת עבודה לא תעשו. לימד על חולו של המועד שאסור בעשית מלאכה דברי ר' יוסי הגלילי, רע"א אינו צריך הרי הוא אומר אלה מועדי ה' וכו'. תניא אידך ששת ימים תאכל מצות וכו'. כמו שכתוב לעיל. וא"כ הוא דכל זה לאיסור מלאכה דחול המועד אתא, למה ליה לתנא להזכיר בסוף דבריו הא לא מסרן הכתוב אלא לחכמים לומר לך אי זה יום אסור ואי זה יום מותר, באמרו איזו מלאכה אסורה ואיזו מלאכה מותרת דיו, כ"ש דהיתר זה דמסר הכתוב לחכמים על קביעות י"ט לא מהכא שמעינן לה כי אם מאתם (ויקרא כג, ד), ודרשינן (ר"ה כה.) אתם אפילו שוגגים אתם אפילו מוטעים וכו'. ואם אתא למימר דהם יחלקו איזה הוה י"ט ואיזה חול המועד, גם זה איננו, כי בפירוש אמר הכתוב (ויקרא כג, ז-ח. במדבר כח, יח-כה) בראשון ובשביעי כל מלאכת עבודה לא תעשו. ופשוט הוא שאלו הם הימים טובים כדכתיב נמי (עי' רמב"ן בשם המכילתא ויקרא כג, כד) ביום הראשון שבתון וביום השביעי שבתון. אלא ודאי אתא לאשמועינן שאל תתמה איך התורה נתנה רשות לחכמים לחלק מלאכה ממלאכה, שכמו כן נתן להם רשות לחלק

בין יום אסור ליום מותר, וכמו שאותו יום אשר מהם נקבע לאיסור מלאכה הוא אסור מדאורייתא, כמו כן אותה מלאכה שנקבע מהם לאיסור הימים שהתורה הרשה אותם לחלק בין מלאכה למלאכה הנה היא אסורה מדאורייתא, וההכרח הזה הנה הוא מכריח יותר מהכרח דמגילה, דהתם לא נכלל ר"ח בהדי חול המועד בפירוש כי אם שהוא נכלל בעצמו בכלל, ועוד שיש בו ליתן טעם כמ"ש, והכא הזכיר בפירוש איסור מלאכה די"ט ודחול המועד שניהם כאחד אע"ג דשל י"ט לא אצטריך הכא כלל, אם לא שנאמר דהאי דאמרינן הוא דאתא לאשמועינן:

ומן הירושלמי אין קושיא דדילמא פליג אדבבלי, וא"ת על החולקים אנו מצטערים מ"מ אין קושיא, דהואיל דהכתוב הרשה לחכמים שיניחו באיסורו מה שנראה להם ולהתיר השאר, לא היו עוברים על דעת הכתוב אם לא היו מניחים באיסורם כי אם איזה מלאכות שיש בהם טורח גדול ויתירו השאר, מן הטעם דר' אבא בר ממל דירושלמי (הנ"ל, פ"ב ה"ג ט.), דודאי כוונתו דקאמר הייתי מתיר מלאכה דחול המועד בכגון הא קאמר, דאין סברא לומר שהיה מתירו מכל וכל אפילו אם היה דרבנן להיות שיש לו עיקר מן התורה, דבכ"הג מצינו בקדוש החדש דאע"ג דהתורה אמרה החדש הזה לכם. כזה ראה וקדש (שמות יב, ב. ר"ה כ.), מ"מ דוחים כמה פעמים יום המולד מן הטעמים הנזכרים בש"ס, הואיל והתורה הרשה אותם באמור אתם אפילו שוגגים אתם אפילו אנוסים וכיוצא בו, ומן הטעם הזה אתי שפיר למימר כלום אסרו מלאכה אלא כדי שיהיו אוכלים ושותים ויגעין בתורה, דהין הכי נמי דמהאי טעמא הניחו כל כך מלאכות באיסורם ולא התירו אלא דבר האבד וכיוצא בו הואיל וחס המקום על ממונם של ישראל, דמצינו נמי לרז"ל (ירושלמי שבת פט"ו ה"ג עח.) שאמרו לא נתנו שבתות וימים טובים לישראל אלא כדי שילמדו בהם תורה, ומה שהניח הנה הם אסורים דאורייתא, דכמו כן אנו אומרים שנדחה יום טוב ראשון כגון של ראש השנה מיום אחד לחבירו מטעם הדחיות הידועים, ואותו היום אשר נקבע על פיהם אע"פ שאינו יום המולד הנה הוא אסור במלאכה דאורייתא:

ועל מה שהקשה הרא"ש ז"ל בפרקין (סי' א) דתינח למאן דדריש ממקרא דבוביום השביעי עצרת דמסרו הכתוב לחכמים לחלק בין מלאכה למלאכה דלפי סברתו להכי אתא, אבל לשאר התנאים דדרשו איסור מלאכה ממקרא אחר או מק"ו מנא להו לחלק, אם לא שנאמר דמלאכה דרבנן היא וקראי והק"ו אסמכתות בעלמא נינהו. י"ל דהין הכי נמי דיש להם ראיה על זה ובמחלוקת דר"י הגלילי ור"ע הנה היא מפורשת בתורת כהנים לדברי שניהם ע"ש, והש"ס לא הזכירה ולא חש להזכירה אכל ברייתא, כי דייה במה

שהשמיענו בברייתא השלישית המפורש בה יותר מכולהו דלחכמים נמסר חלוק זה, ושהנשאר אסור על פי דבורם הנה הוא אסור מדאורייתא דומיא די"ט דנקבע על פיהם והוא אסור מדאורייתא כמו שהוכחתי לעיל, דאי לא תימא הכי הוא מיותר הואיל ואין כוונת הברייתא אלא להשמיענו איסור מלאכה דחול המועד כנראה מדרך הסוגיא, והכי הוא מפורש בספרי פ' ראה וביום השביעי עצרת וכו', ר' ישמעאל אומר לפי שלא למדנו שימי מועד אסורים במלאכות, ומנין לימי מועד שאסורים במלאכה, ת"ל ששת ימים וכו' הא לא מסרן וכו' איזה יום אסור וכו' איזו מלאכה אסורה וכו':

ועוד אין אחריות כל התנאים והאמוראים עלינו לישבם על פי המסקנא, ודי לנו בראיות שיש לנו שהביאם התוספות עצמו להוכיח דמלאכה זו לפי מסקנת הש"ס הנה היא אסורה דאורייתא, ולא נדחוק עצמנו להוציא פשטא דתלמודא ממשמעותו לישב שלא יהיה אסור אלא מדרבנן, לומר שכל כך מקראות אשר הובאו לראיה לזה יהיו אסמכתא בעלמא, דאין לנו לומר כך אלא היכא דיש לנו הכרח גמור לזה ולא בזמן שאנו יכולים לומר דהוא ראיה גמורה כגון בענין זה:

ועוד יש להביא ראיה מהירושלמי דמדאורייתא אסירא המלאכה דחול המועד, דגרסינן התם בהאי פרקין בהלכה ג' (דף ג:) מה בין שביעית ומה בין מועד, שביעית ע"י שהיא מותרת במלאכה התירו בין דבר שהוא טריח בין דבר שאינו טריח, מועד ע"י שהוא אסור במלאכה לא התירו אלא דבר שהוא אבד ובלבד שאינו טריח, ע"כ. ואם אמת היה הדבר שהמלאכה האסורה במועד היא מדרבנן מאי קאמר במועד דאסור במלאכה לא התירו אלא וכו', הכי הל"ל במועד דנקרא מקרא קדש או כדומה אסרו דבר שאינו אבד או דטריח, ובשביעית דקל ממועד לא אסרו אפילו בדבר דטריח. אבל באמרו בשביעית דמותרת במלאכה ש"מ דזה הוא מן התורה דשביעית מותר ומועד אסור, וכל עיקר רז"ל אינו בשביעית אלא לאסור דבר מה שהתירה התורה, ומועד להתיר איזה מלאכה שהייתי אוסרה בכלל איסור המלאכה אי לאו דהרשם הכתוב להתיר קצת מהם ודוק:

ועוד דגרסינן במדרש (ילקוט בהעלותך רמז תשלו) אספה לי שבעים איש. כנגד שבעים ימים טובים שנתן להם הקב"ה, ואלו הם שבעה ימי הפסח, שמנה ימי החג, וראש השנה, ויום הכפורים, ועצרת, וחמשים ושנים שבתות, הרי שבעים, ע"כ. ומדרש כזה איתא בבמדבר רבא פ' י"ד על פסוק שבעים שקל דאחירע בן עינן. הרי כלל חול המועד בהדי ימים האסורים במלאכה דאורייתא, ואין להקשות מההיא דע"ז דף כ"א ע"ב דקאמר כותי אימר עביד ביה מלאכה בחול המועד. ופי' רש"י משום דלמדרש סופרים לא חייש וכו' ע"ש, דפירושו הוא למלתא דאינה מפורשת בקרא דרז"ל הוציאו מדיוקא או מיתורא,

כגון מלאכה זו דחול המועד דאינה מפורשת בקרא, אף כי מדאורייתא היא לא חייש לה, כי הוא סובר דמותר גמור הואיל ואינו מפורש, וכדאמרינן התם כותי לא ציית דאמר אנא גמירנא טפי מינך ע"ש:

משנה ה

מלקט וכו' ששמחה היא לו. כלומר שאינו מתאבל על זה, אבל לאו שמחה ממש, דהא קיל"ן (דף ח:) אין מערבין שמחה בשמחה, דמהאי טעמא תנן לקמן (מ"ז) אין נושאים נשים וכו', ולא ניחא לומר דר"מ פליג אהא. או אפשר דאף אם היה לו שמחה ממש ואפילו גדולה לא הוה אסרינן ליה מטעם זה, דהא דאמרינן אין מערבין שמחה בשמחה היינו שמחה שהוא מחוייב בה, כגון לישא אשה דמצוה לשמוח חתן וכלה, והוא עצמו חייב לשמח את אשתו כדכתיב (דברים כד, ה) ושמח את אשתו אשר לקח, ושמחה כזו אסור לערבה בשמחת הרגל, אבל לעשות מעשה ששמח בו הרבה בשבילו מצד עצמו לא מחיובא אינו בכלל זה כלל, אלא אדרבה מצוה קעביד לעסוק ברגל בדבר המוליד שמחה בלבו:

משנה ו

אין חופרין כוכין וקברות במועד. לאפוקי שביעית:

אבל מחנכין וכו' במועד. אגב רישא נקטיה, וכן צ"ל במועד דנברכת, דכל אלו חפירות בקרקע הם דומיא דרישא, משא"כ ארון, משום הכי לא תני אף ביה במועד:

את הכוכין. כתב התי"ט, ה"ה קברות. ואפשר דבקברות אין מדקדקין בהם כל כך, מש"ה לא שכיח שיצטרכו לחנך אותם, ולכן השמיטם התנא:

משנה ז

אין נושאין וכו' במועד. אצטריך, דלא תימא דבאבל דמעניינו סליק אייריי, ודייקא נמי דקתני מפני ששמחה היא לו, דהוה משמע דאיסורא הוא מפני שאינו ראוי שישמח להיותו אבל, ובמועד דסיפא אגב זה נקטו:

אבל מחזיר הוא. לשון יחיד דלא כרישא, משום דאחד מני אלף מחזיר גרושתו:

משנה ט

מעמידין תנור וכרים ורחים. שנא רחים אחר תנור וכרים שלא כסדר מלאכתם, משום דהוי לא זו אף זו. א"נ לסמוך אליהם ר"י, דעלייהו פליג:

במועד. לא ידעתי מה מלמדנו, וכן מתקנן במועד דמשנה דלקמן:

משנה י

שהוא יכול. אע"ג דלאחריני אינם ראויים, כיון שהוא אינו מקפיד שישארו בכבושם זמן הרבה ויכול הוא לאכלם, כובשן ולא אמרינן בטלה דעתו. ולא חיישינן שילמדו ממנו אחרים לכבוש את שאינו ראוי במועד, בראותם שהוא כובשם ולהם אינם ראוים במועד: **במועד**. דווקא, בין היום בין למחר. ומיד שכתב הר"ב לאו דווקא, כן נראה:

פרק ב

משנה ב

יינו. משום דהלכתא כר' יוסי, שנא יין בתר שמן שלא כסדר הכתוב, לרבותא דידיה, כמ"ש התי"ט משמא דגמרא:

דברי ר' יוסי. אדקאי בר' יוסי בסיפא דמתני' דלעיל סיים מלתיה, משום הכי הקדימו הכא לר' יהודה. תוספות (יב. ד"ה דברי ר"י):

פרק ג

משנה א

ואלו מגלחין במועד. משום דקתני ואלו, מן הטעם שכתב התי"ט בשם התוספות, שייך שפיר לומר במועד, דהוא לא יצא מכלל איסור גילוח שיהיה די אמרו ואלו מגלחין סתם, אלא הכא הוא תחילת דין זה, וה"ט למועד דמשנה ב' וג':

מגלחין. שערם, כי פועל יוצא הוא דומיא דמכבסין:

משנה ב

מטפחות הידים ומטפחות הספרים ומטפחות הספג. לא שנאם בסוף אלא הכא קודם הזבין וכו', משום מטפחות הספרים. דמפני השנויים עד כאן הוא דמותר לכבסן כמ"ש הר"ב, ולא מפני הזבין וכו' השנויים אחריהם שהם אסורים לגלח:

הרי אלו מותרים. לכבס הם בעצמם. ושאר כל אדם אסורים. לכבס בגדים אלו. דלא מוכחא מלתא שיהיו בגדים אלו של האנשים המותרים לכבס, כן נראה פי' בבא זו. והראיה, דמי שאין לו אלא חלוק אחד דאינו מותר לכבסה אלא אם כן עומד ערום בשעת הכביסה ואזור במתניו. או אפשר דאתרויהו קאי אגילוח ואכיבוס, וקתני ליה אגבי סיפא דושאר כל אדם אסורין, דנראה דלגלות דאין לנו בענין זה אלא מאי דאמור רבנן דווקא נקט ליה, דהכי אמרינן בש"ס דף י"ב ע"א אמר רב חמא בר גוריא אמר רב הלכות מועד כהלכות כותים להלכה, למאי הלכתא אמר רב דניאל בר קטינא אמר רב לומר שהן

עקורות ואין למדות זו מזו. ופי' רש"י, ואין למדין זו מזו, דאימא כשם שזו מותרת כך זו מותרת, כמו בכותים דלא אמרינן כי היכי דמחזיק בהאי מחזיק בהאי, אלא לא ילפינן הני מהני, ע"כ:

משנה ד

אין כותבין ספרים תפילין ומזוזות במועד. עיין פירוש משנה זו וכל העניינים השייכים לענינה, בספרי חושב מחשבות חלק ראשון מאמר תפילין דמרי עלמא, מיוסד על המקרא והמשנה והגמרא המדרש והסוד והסברא, ותרוה צמאונך:

משנה ז

במועד. אצטריך משום דסליק מאין מוליכין, דאיירי אף בחול כמ"ש הר"ב:

משנה ח

במועד. אצטריך דלא תימא לעולם כדסליק מיניה:

מועד קטן מתחיל במם ומסיים במם, כי כן אמרו רז"ל (שבת קד.) על מם פתוחה ומם סתומה מאמר פתוח מאמר סתום. ופי' רש"י שיש דברים בתורה שהם סתומים ולא ניתנו לידרש. וכה"ג הם הלכות מועד קטן שהם עקורות כהלכות כותים שאין למדין זה מזה כדאיתא בש"ס (דף יב.), נמצא שהמאמר פחות שבדיני חול המועד, הוא סתום שאין ללמוד ממנו:

סליקו דיני מועד קטן. בכל הלכתן ומשפטן:

לא תפחד ולא תירא מכל רע וכל שטן.

אם תשמע לאל נורא לשמור מועדו קטן: